C U R T E A D E A P E L N O R D

Dosarul nr.1a-27/26 Judecătoria Orhei, sediul Rezina

Judecător: Ivan Parii

D E C I Z I E
În numele Legii

29 septembrie 2026 mun. Bălţi

Colegiul penal al Curţii de Apel Nord

Având în componenţa sa:
Preşedintele şedinţei de judecată, judecător Ion Talpa
Judecătorii Ecaterina Arseni și Cristina Prisacari
Grefierul Mihail Zabureanîi
Cu participarea:
Procurorului Octavian Bodareu
Avocaților Anatolie Pitel, Tudor Banu

a judecat în ordine de apel, în şedinţă publică, apelul avocatului Anatolie Pitel în interesele inculpatului Badan Ruslan declarat împotriva sentinței Judecătoriei Orhei, sediul Rezina din 29 decembrie 2025, pe cauza penală în privința inculpatului:

Badan Ruslan *****, născut la *****, domiciliat în s.***** str.***** r-ul ***** moldovean, cet.al Republicii Moldova, cu studii superioare, căsătorit, fără antecedente penale, IDNP *****,

învinuit în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal.

Cauza s-a aflat în procedură de examinare:
Instanța de fond:13 august 2019-29 decembrie 2025;
Instanța de apel:22 ianuarie 2026 -29 septembrie 2026.

După expunerea esenţei cauzei de către judecătorul raportor, ținând cont de argumentele apelului, materialele cauzei, opiniile participanților la proces, pentru expunere asupra apelului, Colegiul penal, -

C O N S T A T Ă:

*Prin sentința Judecătoriei Orhei, sediul Rezina din 27 decembrie 2018, Badan Ruslan ***** a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal, cu aplicarea pedepsei sub formă de închisoare pe un termen de 9 (nouă) ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis şi cu privarea sa de dreptul de a exercita activități ce țin de administrarea și răspunderea materială a bunurilor altor persoane pe un termen de 5 (cinci) ani, cu includerea în termenul pedepsei a termenului reţinerii inculpatului de la 19.11.2013 pînă la 21.11.2013 şi de la 05.02.2015 pînă la 17.02.2015.*

Termenul executării pedepsei cu închisoare s-a calculat din data rămânerii definitive a sentinţei.

S-a aplicat față de Badan Ruslan măsura preventivă obligarea de a nu părăsi localitatea, până când sentința va deveni definitivă.

*S-a admis în principiu, acţiunile civile formulate de către părţile civile ***** şi *****, urmînd ca asupra cuantumului despăgubirilor cuvenite să hotărască instanţa civilă.*

***Fiind contestată**, prin decizia Colegiului penal al Curţii de Apel Chişinău din 29 mai 2019, apelul suplimentar declarat de avocatul Ion Vizdoga în interesele inculpatului Badan Ruslan împotriva sentinţei Judecătoriei Orhei. sediul Rezina din 27 decembrie 2018 s-a respins ca fiind depus peste termen, iar apelul declarat de avocatul Vasile Vîntu în interesele inculpatului Badan Ruslan şi de inculpat împotriva sentinţei Judecătoriei Orhei, sediul Rezina din 27 decembrie 2018, s-a admis, cu casarea inregrală a sentinței, inclusiv din oficiu în baza art. 409 alin. (2) CPP al RM şi dispunerea rejudecării cauzei de către instanţa de fond, în alt complet de judecată.*

S-a revocat măsura preventivă aplicată inculpatului prin sentinţa Judecătoriei Orhei, sediul Rezina din 27.12.2018 şi prin încheierea Colegiului Penal al Curţii de Apel Chişinău din 03.04.2019.

După rejudecarea cauzei**, prin sentința Judecătoriei Orhei, sediul Rezina din 29 decembrie 2025, **Badan Ruslan **,** a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal, cu aplicarea pedepsei sub formă de închisoare pe un termen de 9 (nouă) ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis şi cu privarea sa de dreptul de a exercita activități ce țin de administrarea și răspunderea materială a bunurilor altor persoane pe un termen de 5 (cinci) ani, cu includerea în termenul pedepsei a termenului reţinerii inculpatului de la 19.11.2013 pînă la 21.11.2013 şi de la 05.02.2015 pînă la 17.02.2015.

Termenul executării pedepsei cu închisoare s-a calculat din data rămânerii definitive a sentinţei.

S-a aplicat față de Badan Ruslan măsura preventivă obligarea de a nu părăsi localitatea, până când sentința va deveni definitivă.

S-a admis în principiu, acţiunile civile formulate de către părțile civile ***** și *****, urmînd ca asupra cuantumului despăgubirilor cuvenite să hotărască instanţa civilă.

Pentru a pronunţa sentinţa, prima instanță, *în fapt,* a constatat că ***Badan Ruslan*** la 26 august 2011 şi ulterior la 4 martie 2012, prin înşelăciune şi abuz de încredere, acţionând cu intenţie directă, sub pretextul iniţierii unei afaceri comune de comercializare a articolelor de tutungerie, precum şi deschiderii unui casino şi club de noapte, a dobândit ilicit de la Mihail Diaconu sumele băneşti de 40350 euro şi 28050 dolari SUA, care conform ratelor oficiale de schimb valutar a Băncii Naţionale a Moldovei din datele respective, în total constituiau suma de 982 197,65 lei, fiindu-i astfel cauzat prejudiciu material. În vederea realizării acţiunilor sale infracţionale, Badan Ruslan l-a dus în eroare pe *****, lăsîndu-i precum că în gaj două imobile amplasate în or. Rezina, str. ***** nr. 50 A, respectiv ap.5 şi 7, ce-i aparţineau cu drept de proprietate. Despre faptul că imobilele date erau deja puse în gaj în două bănci comerciale, Badan Ruslan V. nu i-a comunicat lui *****, ba mai mult ca atât i-a dat asigurări ultimului că în cazul imposibilităţii achitării sumelor împrumutate de bani, el va cesiona dreptul de proprietate asupra acestor imobile, sau le va vinde şi o să se achite cu dînsul. Drept garanţie, Badan Ruslan V. i-a transmis lui ***** copiile de pe două cărţi de imobil pe încăperile 5 şi 7 din str. ***** 50 A, or. Rezina.

Tot el, Badan Ruslan, la 29 februarie 2012 şi ulterior la 10 iunie 2012, prin înşelăciune şi abuz de încredere, acţionând cu intenţie directă, sub pretextul iniţierii unei afaceri comune de realizare în regiunea din stînga Nistrului a produselor din tutungerie, a dobândit ilicit de la Sapaniuc Alexandr V. mijloace băneşti în sumă totală de 50000 dolari SUA, care conform ratelor oficiale de schimb valutar a Băncii Naţionale a Moldovei din datele respective, în total constituiau suma de 598 078 lei, fiindu-i astfel cauzat prejudiciu material. În vederea realizării acţiunilor sale infracţionale, Badan Ruslan, a înregistrat în regiunea din stînga Nistrului Societatea cu Răspundere Limitată Barus, unde-i revenea cota valorică de 75%, iar lui ***** 25%. Ulterior, Badan Ruslan unilateral a introdus modificări în statutul societăţii nominalizate şi ilegal 1-a exclus pe ***** din cofondator al întreprinderii, sub pretextul că ultimul i-a donat cota sa valorică în mărime de 25% lui Badan Ruslan. Drept urmare, Badan Ruslan i-a comunicat lui Sapaniuc Alexandr că nu are faţă de el careva obligaţii sau datorii financiare.

Instanța de fond a pronunțat sentința în cauză.

Sentința a fost contestată cu apel de către avocatul Anatolie Pitel în interesele inculpatului Badan Ruslan prin care solicită casarea sentinței instanței de fond, rejudecarea cauzei penale potrivit modului stabilit de prima instanță și pronunțarea unei decizii prin care inculpatul Badan Ruslan ***** să fie achitat de comiterea infracțiunilor imputate, după cum urmează:

-pe episodul infracțional de sustragere de la Mihail Diaconu, din motive că fapta nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii;

- pe episodul infracțional de sustragere de la Alexandru Sapaniuc, din motive că lipsește faptul infracțiunii.

În motivarea apelului a invocat, că:

-referitor la episodul infracțional privind pretinsa însușire a mijloacelor financiare prin escrocherie de la partea vătămată Mihail Diaconu, a indicat, că potrivit declarațiilor părții vătămate ***** nu rezultă că Badan Ruslan a însușit prin escrocherie de la acesta mijloace bănești. Astfel, la materialele cauzei penale au fost anexate copiile recipiselor semnate de către inculpatul Badan Ruslan datate cu 26.08.2011, prin care acesta a luat cu împrumut de la ***** suma de 40 350 Euro și 20450 dolari SUA, precum și recipisa din 04 martie 2012, prin care se confirmă că Badan Ruslan a luat cu împrumut de la ***** suma de 7600 dolari SUA;

-potrivit textului recipiselor date, reține faptul că, mijloacele financiare oferite de către ***** lui Badan Ruslan au fost cu titlu de împrumut. Recipisele sus indicată având calitatea de un act juridic sinalagmatic, care este înzestrat cu formă juridică și respectiv, probatorie;

-în textul recipiselor date nu este indicat data scadentă de executare a obligațiilor date. Prin urmare, ***** era îndreptățit de a solicita restituirea mijloacelor financiare oferite cu împrumut lui Badan Ruslan, în orice moment dorește el, fapt care nu a fost făcut nici în ziua de azi;

-totodată, instanța de judecată în sentința pronunțată face trimitere la faptul că, în anul 2012, partea vătămată a solicitat de la Badan Ruslan să-i restituie mijloacele financiare oferite cu împrumut, dar acesta nu și-a onorat obligația;

-deci, în sentința pronunțată, instanța face trimitere la prevederile art.871 alin.(4) din Codul civil (redacția de până la 01.03.2019), dar totodată, consideră că între părți nu există raporturi civile;

-prin urmare, în situația în care există aceste acte juridice sinalagmatice, cum ar fi recipisele scrise, în cazul în care o parte refuză să execute obligațiile care survin, este în drept să acționeze în justiție cealaltă parte, în vederea revendicării drepturilor sale;

-prin urmare, aici, atestă o poziție dual a instanței de judecată, odată face referire la legislația civilă, când inculpatul având calitatea de creditor, fiind somat, nu-și onorează obligațiunile contractuale, după care, respinge argumentul apărării că între părți ar fi existat careva relații civile, constatând că inculpatul se face vinovat de comiterea unei escrocherii;

-mai mult ca atât, natura civilă a relațiilor dintre ***** și Badan Ruslan o recunoaște chiar și partea vătămată ***** în declarațiile sale, unde acesta a indicat că Badan Ruslan a restituit o parte din bani, dar mai are de restituit. Potrivit

declarațiilor acestuia, Badan Ruslan a restituit mai mult de jumate din datoria pe care o are;

-în partea descriptivă a sentinței, instanța a concluzionat că, din suma datorată potrivit recipiselor semnate, inculpatul Badan Ruslan ar fi restituit în perioada anilor 2016-2018 în contul părții vătămate Mihail Diaconu, suma de 8100 dolari SUA;

-totodată, nu este clar din care motive, instanța a respins cele menționate de către inculpatul Badan Ruslan, precum că, în luna decembrie 2012, ar fi restituit părții vătămate suma de 30 000 Euro;

-consideră neîntemeiată concluzia instanței de judecată, or, partea vătămată a menționat că, toți banii care i-a oferit cu împrumut lui Badan Ruslan, au fost semnate recipise în acest sens. Mai mult ca atât, acesta în plângerea prin care sesizează organul de urmărire penală, face trimitere doar acele două recipise, iar în procesul – verbal de audiere a acestuia în instanța de judecată, menționează că a primit suma de 30 000 Euro, de la inculpat, în contul împrumuturilor oferite;

-prin urmare, la data pronunțării sentinței, inculpatul Badan Ruslan a restituit în adresa părții vătămate ***** suma de 30 000 Euro, care a avut loc în luna decembrie 2012, precum și suma de 8100 dolari SUA, care a avut loc în perioada 2016- 2018;

-la pronunțarea sentinței, instanța de judecată nu a ținut cont de activitatea pe care o avea ***** aferent oferirea banilor cu împrumut în scop de profit, or activitatea dată era una ilegală, deoarece dânsul percepea dobânzi pentru banii oferiți cu împrumut, faptul dat fiind confirmat de către inculpatul Badan Ruslan, dar și de către martorul Cebotari *****, martor care a fost prezentat în instanța de judecată de către partea acuzării. Martorul dat comunicând instanței că, activitatea de oferire a mijloacelor financiare cu împrumut a lui ***** constituia o activitate profesională, iar interesul acestuia era de a încasa dobânzi. Mai mult ca atât, chiar și el a împrumutat mijloace bănești de la ***** cu dobândă, care era de 2% lunar sau de 24% anual, ceia ce constituie o dobândă percepută destul de exagerată și care este cu multe peste dobânda percepută de către băncile comerciale la oferirea creditelor bancare;

-partea vătămată ***** a negat faptul că, mijloacele financiare oferite cu împrumut inculpatului Badan Ruslan erau cu dobândă financiară, or, în situația în care acesta ascunde adevărul, deși faptul dat a fost probat în instanță prin declarațiile martorului Cebotari *****, putem ajunge la concluzia că, ***** a apelat la organul de urmărire penală, pentru a-l atrage în soluționarea unor litigii de drept civil;

-mai mult ca atât, partea apărării a prezentat și două hotărâri judecătorești, prin care a fost dispusă încasarea unor mijloace financiare de la diferite persoane în contul lui *****, pe care acesta anterior le oferise cu împrumut. Prin urmare, în

opinia noastră, partea vătămată Mihail Diaconu era în drept și avea toată posibilitatea legală de a acționa pe inculpatul Badan Ruslan în instanța de judecată, în procedura contencioasă, în scopul recuperării datoriei;

-face trimitere și la Hotărârea CtEDO pronunțată în cauza ”Moldoveanu v. Republica Moldova” (Cererea nr.53660/15) din 14 septembrie 2021, unde înalta Curte a constatat încălcarea art.5 § 1 (c) • ”Arest sau detenție legală” • ”Lipsa bănuielii rezonabile că reclamanta ar fi comis o infracțiune”, dat fiind faptul că, ar fi vorba de spețe asemănătoare, unde există recipise de împrumut a mijloacelor financiare, prin care se constată niște obligațiuni de natură civilă, iar agenții statului aplică mecanisme de constrângere cu caracter penal, pentru soluționarea unor dispune de natură civilă, fapt pentru care Republica Moldova a fost condamnată, deci faptul dat este inadmisibil de a fi aplicat în continuare;

- indică, că la 15 noiembrie 2018 Curtea Constituțională a pronunțat decizia nr.126 de inadmisibilitate a sesizării nr.152g/2018, privind excepția de neconstituționalitate a textului din dispoziția alineatului (1) al articolului 190 din Codul penal;

-în speță, pe episodul infracțional generic denumindu-l ”însușirea mijloacelor financiare de la Mihail Diaconu”, suntem în situația clasică când între părți există semnat un contract civil (contract de împrumut). Mai mult ca atât, între aceștia anterior mai fiind încheiate asemenea contracte, iar părțile și-au executat reciproc obligațiunile. Respectiv, și în contractele noi, recipisele din 26 august 2011 și ulterior, la 04 martie 2012, sunt consemnate aceleași obligațiuni, pe care numitul Badan Ruslan le-a respectat parțial, dar din motive obiective, acesta a fost în imposibilitate de a executa integral obligațiunile asumate;

-totodată, Badan Ruslan, prin comportamentul său, de a restitui parțial datoria față de partea vătămată Mihail Diaconu, a demonstrat cu vehemență că primul nu a avut niciodată scopul de a însuși proprietatea părții vătămate. Mai mult ca atât, acesta nu neagă faptul că îi este dator părții vătămate, dar în măsura posibilităților execută obligațiunile asumate;

-astfel, este inacceptabil, și de principiu interzis de lege, de a fi aplicate mecanisme de natură penală, pentru situația când un creditor nu-și onorează careva obligațiuni derivate dintr-un contract;

-între partea vătămată Mihail Diaconu și inculpatul Ruslan Badan erau relații vechi, iar anterior, între aceștia fusese încheiate contracte de împrumut financiar, fapt confirmat de ambii, cât și de către martorul ***** Cebotari. Împrumuturile financiare erau efectuate de către partea vătămată Mihail Diaconu exclusiv pentru o dobândă financiară. Deci, oferirea banilor cu împrumut, constituia o activitate profesională a acestuia. Fapt confirmat de către inculpatul Badan Ruslan, dar și de către martorul ***** Cebotari, care de fapt este un martor al părții acuzării. În al treilea rând, contractele de credit încheiate cu băncile comerciale au avut loc între

Î.I. Badan Ruslan, iar persoana fizică Badan Ruslan doar a pus în gaj bunurile sale. Faptul că acesta a oferit în calitate de ”gaj” părții vătămate ***** copiile cărților de imobile, care erau deja gajate la niște bănci comerciale, nu înseamnă că acesta a fost indus în eroare, or, legislația civilă în vigoare la data ceia suficient de explicit reglementa metoda de instituire a unui gaj sau a unei ipoteci, în vederea garantării executării unei obligații. Din care motive partea vătămată nu a insistat pe încheierea și unui contract de gaj cu Badan Ruslan, nu este cunoscut, prin urmare acesta în mod conștient și-a asumat riscul dat;

-în situația dată, instanța reține că Badan Ruslan l-ar fi dus în eroare pe ***** cu instituirea gajului, ce constituie un contract secundar, care derivă din contractul principal, și anume din acel de împrumut;

-nu poate fi reținută ideea că la data împrumutului efectuat de către Badan Ruslan d ela *****, acesta era supra îndatorat. Or, recipisele semnate cu erau cu o dată scadentă, iar pe viitor, inculpatul avea niște calcule financiare care îi vor garanta rambursarea datoriilor;

-mai mult ca atât, faptul dat a fost demontat în timp, după redresarea situației financiare a inculpatului Badan Ruslan, acesta în luna decembrie 2012 a restituit suma de 30 000 Euro, iar în perioada anilor 2016 – 2018 a restituit încă 8100 dolari SUA.

-referitor la episodul infracțional privind pretinsa însușire a mijloacelor financiare prin escrocherie de la partea vătămată Alexandru Sapaniuc a indicat, că inculpatul și partea vătămată ***** erau cofondatori ai unei afaceri ce ține de realizarea produselor de tutun în regiunea nistreană a Republicii Moldova. Astfel, aceștia desfășurau o activitate comercială. La materialele cauzei penale nu a fost prezentat nici un înscris prin care s-ar confirma faptul că ***** ar fi transmis lui Badan Ruslan careva mijloace financiare;

-mai mult ca atât, între declarațiile părții vătămate ***** și ale soției acestuia, martorul ***** există divergențe esențiale, în sensul că, primul menționează că suma de 35 000 dolari SUA oferiți cu împrumut inculpatului i-ar aparține, iar soția acestuia a menționat că suma transmisă ar fi provenit din luarea unui împrumut de către soțul său de la o persoană fizică;

-consideră că instanța de judecată fără nici un temei a admis proba dată, a considerat-o pertinentă și a pus-o la baza sentinței pronunțate. Or, divergența dată ridică dubii referitor la credibilitatea acesteia. Este straniu de crezut, ca doi soți care au un cămin comun nu cunosc despre fluxurile financiare din familia lor, deși ambii menționează că au participat la transmiterea banilor cu împrumut;

-în continuare, la întrebarea părții apărării către partea vătămată Alexandru Sapaniuc, referitor la care este proveniența mijloacelor financiare oferite cu împrumut, acesta a menționat că banii provin din activitatea comercială pe care

acesta a desfășurat-o de mai mulți ani, gestionând activitatea unui magazin de realizare a electrocasnicelor din or.Rezina;

-consideră, că prin declarațiile oferite, partea vătămată a indus în eroare instanța de judecată, dat fiind faptul că la materialele cauzei penale au fost prezentate rapoartele depuse la Biroul Național de Statistică pentru activitatea comercială desfășurată în anii 2010, 2011, 2012 de către Î.I. ”Alex Sapaniuc”, (unica afacere gestionată de către Alexandru Sapaniuc) de fapt acea întreprindere care gestionează acel magazin de electrocasnice, de unde rezultă că întreprinderea în toți anii de raportare a suferit pierderi, fără să aibă un anumit profit;

-în situația sus indicată, în care, partea care pretinde a fi vătămată, nu își poate confirma proveniența mijloacelor financiare pe care le-ar fi transmis cu împrumut, suntem de opinia că asemenea, evenimente nici nu ar fi avut loc, iar declarațiile acestuia sunt mincinoase, divergente și contradictorii, făcute doar cu scopul de a induce în eroare instanța de judecată, în vederea formulării unei viziuni acuzatoriale, și respectiv, obținerea unei îmbogățiri nejustificate din contul inculpatului Badan Ruslan;

-faptul că partea vătămată minte referitor la proveniența mijloacele financiare oferite cu împrumut inculpatului Badan Ruslan, dar și contradicțiile care au fost stabilite între soții ***** și *****, suntem de opinia că transmiterea de mijloace financiare cu titlu de împrumut către inculpatul Badan Ruslan, despre care pretinde *****, nici nu a avut loc;

-în cadrul cercetării judiciare a cauzei penale, s-a constat către între partea vătămată Alexandru Sapaniuc și Ruslan Badan există un conflict, relațiile acestora nu sunt prietenești. Prin urmare, admitem faptul că declarațiile părții vătămate sunt mincinoase, calomnioase, în vederea formării unui tablou eronat participanților la proces;

-în cadrul cercetării judiciare, a fost atestat faptul că Ruslan Badan și Alexandru Sapaniuc sunt fondatori a unui agent economic cu denumirea ”Barusi” SRL, care a avut activitate în regiunea necontrolată de către autoritățile Republicii Moldova din partea stângă a Nistrului. Afacerea dată ținea de comercializarea țigaretelor produse la ”Tutun – CTC”. Cât privește activitatea întreprinderii date, precum și circumstanțele economice, nu au fost obiectul examinării prezentei cauze penale;

-totodată, instanța de judecată la pronunțarea sentinței sus indicate a făcut referire la faptul că a fost probat oferire mijloacelor bănești în sumă de 15 000 dolari SUA de către Alexandru Sapaniuc lui Badan Ruslan, care au fost destinați pentru procurarea țigaretelor de la compania ”Magdalinas” SRL din mun.Bălți;

-consideră că, concluzia dată este una neîntemeiată, or, proba dată se confirmă doar cu martori. Mai mult ca atât, s-a atestat faptul că între Ianovschi și Badan sunt relații de ostilitate, iar primul ar avea suficiente temeiuri să se răzbune pe inculpat,

fapt care ar pune la îndoială veridicitatea declarațiile sale. Totodată, în cazul în care, potrivit declarațiilor martorilor daţi, Badan Ruslan a organizat procurarea ţigaretelor prin intermediul companiei „Barusi” SRL de la ”Magdalinas” SRL, iar plata se efectua prin virament bancar, urma ca acuzatorul de stat să efectueze acţiuni de urmărire penală, în vederea stabilirii faptului dacă au avut loc aşa fel de transferuri financiare, dacă s-au procurat asemenea ţigarete şi cel mai principal, când au avut loc faptele date;

-atât timp, cât oferirea unor mijloace financiare se demonstrează doar prin declarațiile părții vătămate, care nu a putut explica instanței proveniența acestora, dar și care sunt contradictorii în sinea lor, considerăm că aceste probe nu pot fi puse la baza unei sentinței de condamnare;

-deși legea penală a fost amendată încă în anul 2022, acuzatorul de caz, nu a emis o ordonanță de modificare a învinuirii în instanța de judecată, așa cum a acționat la 24 februarie 2020, în legătură cu modificările operate la art.190 Cod penal, prin legea nr.179 din 26.07.2018, iar instanța de judecată, a pronunțat sentința, reținând în acțiunile inculpatului elemente constitutive ale infracțiunii așa cum era textul acesteia în data comiterii faptei;

-consideră abordarea dată, una neîntemeiată, din motive că aceasta este contrară spiritului legii, dar și prevederilor deciziei Curții Constituționale nr.126 de inadmisibilitate a sesizării nr.152g/2018 din 15.11.2018;

- pe caz nu s-a constatat în acțiunile inculpatului rea-voința, or, acesta, a obținut mijloacele financiare pentru continuarea activității comerciale. Împrumutul dat nu a fost unicul care a avut loc între părți, fiind stabilite o serie de tranzacții de împrumut-restituire dintre aceștea, iar scopul pentru creditor – ***** a fost de a obține profit, iar al debitorului Badan Ruslan, de a utiliza mijloacele financiare împtrumutate după bunul său plac, cu obligația de a le restitui.

În ședința instanței de apel, inculpatul Badan Ruslan fiind citat nu s-a prezentat, dar a solicitat examinarea cauzei în lipsa sa, considerente din care ținând cont și de faptul că avocatul Anatolie Pitel a susținut cererea depusă de inculpat, precum și de faptul că drepturile și interesele acestuia sunt reprezentate și apărate în ședința instyanței de apel de avocatul ales, Colegiul penal a considerat posibilă examinarea cauzei în lipsa inculpatului.

Avocatul Anatolie Pitrel în ședința instanței de apel a susținut apelul declarat și a solicitat admiterea acestuia în sensul declarat, cu dispunerea achitării inculpatului de sub învinuirea formulată.

Avocatul părții vătămate *****, Tudor Banu în ședința instanței de apel a solicitat respingerea apelului declarat ca fiind nefondat, cu menținerea sentinței instanței de fond ca fiind legală și întemeiată.

Procurorul participant Octavian Bodareu în ședința instanței de apel a solicitat respingerea apelului declarat de avocat în interesele inculpatului ca fiind nefondat, cu menținerea sentinței de condamnare ca fiind legală și întemeiată.

În cadrul examinării apelului a fost solicitată de către procurorul Liliana Pasat, în vederea respectării prevederilor procesuale penale, reluarea cercetării judecătoreşti pe caz, cu cercetarea materialelor cauzei penale, cerere care a fost acceptată de către Colegiu, în cadrul ședinței instanței de apel fiind cercetate nemijlocit și sub toate aspectele probele administrate, cu consemnarea lor în procesul-verbal al ședinței judiciare.

Verificând argumentele invocate în apelul declarat, prin prisma probelor administrate şi în raport cu materialele cauzei penale prezentate instanţei, audiind participanţii la proces, Colegiul penal ajunge la concluzia că apelul declarat pe cauză urmează a fi respins ca fiind nefondat, cu menținerea soluției instanței de fond ca fiind legală și întemeiată, reieșind din următoarele considerente:

Concluzia instanţei de fond se bazează pe prevederile art. 415 al. (1) pct.1) lit. c) CPP RM, *potrivit căruia instanţa de apel, judecînd cauza în ordine de apel, adoptă una din următoarele decizii: 1) respinge apelul, menţinînd hotărîrea atacată, dacă: c) apelul este nefondat.*

Judecând cauza penală, instanţa de fond a verificat complet, sub toate aspectele şi în mod obiectiv circumstanţele cauzei şi a dat probelor administrate o apreciere legală din punct de vedere al pertinenţei, concludenţei, utilității şi veridicităţii lor, iar toate în ansamblu, din punct de vedere al coroborării lor, corect ajungând la concluzia privind vinovăţia inculpatului şi a făcut o încadrare juridică justă a acţiunilor acestuia în baza art. 190 alin. (5) Cod penal RM.

Colegiul penal apreciază că probele cercetate şi apreciate în coroborare dovedesc deplin vina inculpatului în fapta stabilită și reținută de către instanţa de fond, iar probe în confirmarea nevinovăţiei inculpatului nu au fost prezentate.

Nerecunoaşterea vinovăţiei de către inculpatul Badan Ruslan în săvârşirea infracţiunii reţinute în sarcina lui nu echivalează cu achitarea lui, după cum se solicită în apelul declarat, deoarece probele prezentate în sprijinul învinuirii dovedesc incontestabil vinovăţia inculpatului în comiterea infracţiunii incriminate, aceasta fiind o metodă de a denatura stabilirea adevărului şi de a se eschiva de răspundere penală.

Colegiul penal consideră că probele administrate pe cauză în acuzare, cercetate în şedinţa instanţei de fond, precum şi verificate suplimentar în şedinţa instanţei de apel, corespund cerinţelor stipulate de art.101 CPP, adică sînt pertinente, concludente, utile pentru a putea fi puse la baza unei sentinţe de condamnare, ele fiind în coroborare între ele şi demonstrând deplin vinovăţia inculpatului în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal RM, după cum a stabilit instanţa de fond, în deplină măsură.

După verificarea suplimentară a probelor, Colegiul penal constată că argumentele invocate în apelul declarat de avocat în interesele inculpatului sunt contradictorii circumstanţelor şi împrejurărilor de fapt stabilite de către instanţa de fond pe parcursul judecării cauzei.

În acest aspect, Colegiul penal indică că pe cauză au fost efectuate, în deplină măsură, acțiuni procesual-penale de investigare, în vederea stabilirii vinovăției inculpatului, probele date fiind administrate și cercetare în instanța de fond, ulterior și de către instanța de apel, în urma cărora s-a stabilit cu certitudine vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii imputate.

Nu poate fi reținută afirmația invocată de către inculpat cu referire la faptul că că nu este vinovat de comiterea infracțiunii ce i se incriminează, or de fapt mijloacele financiare au fost oferite de ***** lui Badan Ruslan cu titlu de împrumut, fapt confirmat prin recipisele existente la materialele cauzei care au calitatea unui act juridic sinalagmatic, în textul cărora nu este indicată data scadentă de executare a obligațiilor, astfel că relațiile din inculpat și partea vătămată ***** poartă un caracter civil.

Subsecvent, este neîntemeiată și afirmația invocată în apelul declarat precum, că inculpatul și partea vătămată ***** erau cofondatori ai unei afaceri ce ține de realizarea produselor de tutun în regiunea nistreană a Republicii Moldova. Astfel, aceștia desfășurau o activitate comercială. La materialele cauzei penale nu a fost prezentat nici un înscris prin care s-ar confirma faptul că ***** ar fi transmis lui Badan Ruslan careva mijloace financiare.

În speță, *cu referire la episodul părții vătămate* *****, din declarațiile date de acesta în fața instanței de fond reiese, că începând cu anul 2008 periodic îi împrumuta inculpatului, valută străină, şi ultimul îi restituia, creând impresia că este un om onest și că poate face afaceri. I-a transmis inculpatului treptat suma de 40 350 euro şi 20 450 dolari SUA. Până a semna recipisa inculpatul i-a întors suma de 30 000 euro, apoi în fiecare zi venea și lua de la el câte 6000, 7000 euro, 7000 de dolari, în rezultat s-a acumulat suma indicată în recipisă, (f.d. 26-27, f.d 154-156, vol.II)

Faptul transmiterii banilor de către ***** lui Badan Ruslan se confirmă și prin recipisele anexate la materialele cauzei, (f.d. 46, vol.I).

Or, partea vătămată de la bun început prin plângerea depusă în adresa Procuraturii Generale a solicitat atragerea lui Badan Ruslan la răspundere penală, dat fiind că pe parcursul anilor 2011-2012, prin înșelăciune și abuz de încredere, sub pretextul inițierii unei afaceri comune a dobândit de la el sumele bănești – 40 350 euro și 28 050 dolari SUA. De la început avea încredere deoarece i-a comunicat că deține trei încăperi în orașul Rezina și mai tîrziu a aflat că a dat în chirie imobilelele menționate, și tot imobilul care îi aparține l-a pus în gaj la

băncile comerciale, beneficiind de credite în sumă aproximativ de un milion lei, iar ulterior Badan Ruslan îl ducea în eroare ignorând întîlnirile, (f.d. 31, vol.I).

Astfel, se constată că inculpatul, în mod insistent, convingea partea vătămată că dorește să inițieze cîteva afaceri pentru care necesită investiții, iar partea vătămată îi transmitea bani periodic.

Faptul transmiterii banilor de partea vătămată ***** către inculpatul Badan Ruslan se confirmă și prin declarațiile martorului Cibotari ***** care a declarat instanţei că îl cunoaşte atât pe inculpatul Badan Ruslan cât şi părţile vătămate ***** şi *****. *Întrucât se cunoştea bine atât cu Badan Ruslan cât şi cu ***** şi aceştia aveau încredere în el, de mai multe ori a participat ca persoană de încredere atunci când se transmiteau sume mari de bani de la ***** către Badan Ruslan şi invers. Nu număra banii, dar din spuselor lui Badan şi Diaconu era vorba de sume între 3000-5000 dolari. Personal nu se deplasa la ***** dar banii se aflau la el, apoi de la el veneau şi îi luau. Prin intermediul său, aproximativ de 10 ori, Badan Ruslan a luat bani de la *****, apoi îi întorcea. Din discuţie cu ***** a înţeles că Badan Ruslan îi este dator cu 60 000 dolari,* (f.d. 162-163, vol.II), având din start intenția de a nu onora obligațiile de restituire a sumelor împrumutate de la partea vătămată *****.

De fapt, după cum s-a stabilit în ședința de examinare a cauzei în instanța de fond, anterior primirii banilor în sumă de 47 950 euro și 20 450 dolari SUA de la *****, inculpatul avea obligații financiare față de ”FinCombank” SA, la restituirea creditelor contractate și primite la 31.05.2011 în sumă de: - 300000 lei în temeiul contractului nr. PP-84432/1-2011, cu scadența la 31.12.2015, a cărui valoare totală era de 468867.17 lei, ce includea corpul creditului, dobînda contractuală și comisionul (f.d. 110-112 vol I); - 400000 lei în temeiul contractului nr. PP-84432/2-2011, cu scadența la 31.12.2015, a cărui valoare totală era de 624822.91 lei, ce includea corpul creditului, dobînda contractuală și comisionul, (f.d. 113-115, vol I).

Respectiv, inculpatul Badan Ruslan a avut din start o atitudine înșelătoare față de obligațiile avute către *****, or, acesta cunoștea că nu le va onora în virtutea datoriilor obligațiilor contractuale pe care le avea față de instituția bancară ”FinCombank” SA.

Cu referire *la episodul părții vătămate* *****, Colegiul penal indică, că prin plângerea depusă în adresa Procuraturii Generale la 10.07.2013 solicită atragerea la răspundere penală a lui Badan Ruslan care pe parcursul anului 2012, prin înşelăciune şi abuz de încredere, sub pretextul iniţierii unei afaceri comune, a dobândit ilicit de la el bani în sumă totală de 50000 (cincizeci mii) dolari SUA. Astfel, în iarna anului 2012, împreună cu Badan Ruslan a înregistrat SRL „Barusi”, cu sediul în Transnistria, cu genul de activitate - comercializarea produselor de tutun. La 29.02.2012 a procurat împreună cu Badan prima partidă de ţigări, pentru

care ambii au introdus în afacere câte 15 000 dolari SUA, pe care i-a schimbat în ruble transnistrene şi le-a transferat pe conturile distribuitorilor. De realizarea ţigărilor în regiunea transnistreană se ocupa Badan Ruslan. Peste vreo 3 luni a solicitat să-i comunice care este profitul, la ce Badan i-a comunicat că nu este gata să-i răspundă. Încă peste vreo 8 luni de activitate a solicitat de la Badan Ruslan să-i întoarcă partea de bani cu care a contribuit la procurarea ţigărilor, adică 15 000 dolari SUA, la ce el mi-a spus că nu are de gând s-o facă, deoarece banii sunt în lucru, iar dacă are careva pretenţii, nu poate să-i facă nimic, deoarece este locuitor al Transnistriei şi conform documentelor el este directorul întreprinderii. Toată perioada dată de timp, Badan promitea că se va achita cu el odată ce va fi un profit mai mare. În toamna anului 2012, ***** împreună cu Badan Ruslan au importat o altă partidă de ţigări pentru care i-a transmis 35 000 dolari SUA, el i-a schimbat şi a făcut transferul respectiv. La fel ca şi prima dată, Badan R. spunea că tot profitul va fi introdus în afacere şi promitea că în curând se va achita. Până în prezent, Badan Ruslan nu i-a întors aceşti bani şi, prin urmare, a înţeles că l-a înşelat, deposedându-l de suma bănească 50 000 dolari SUA, (f.d.32, vol.I).

Din declarațiile date de partea vătămată ***** reiese că Badan Ruslan l-a convins la deschiderea unei afaceri comune de comercializare a țigărilor în Transnistria pentru care era necesar de investit mijloace financiare. Astfel, i-*a convins soţia că afacerea cu ţigările le va aduce profit şi a luat 15 000 dolari SUA din magazinul pe care-l dispunea. Bani repsectivi i-a transmis lui Badan Ruslan la podul din preajma or.***** în luna februarie sau martie şi cu care ultimul urma să efectueze operaţiuni banacare.* După ce, Badan Ruslan i-a transmis actele a observat că în acte este indicat ca fondator iar inculpatul în calitate de director. Personal a contribuit cu suma de 50 000 dolari SUA iar Badan Ruslan a contribuit cu cealaltă parte. A cerut de la Badan Ruslan suma de 350 000 lei împrumutaţi de la Cojuhari Iurii, ca să-i restituie, la ce inculpatul a spus că va lua bani de la Diaconu. Din spusele inculpatului cunoaşte că ultimul a luat de la Diaconu suma de 60 000 dolari SUA sau euro. Ulterior, Badan Ruslan a comunicat că ***** i-a dăruit lui firma. Suma prejudiciului cauzat constituie în banii investiţi iniţial în afacere în sumă de 15 000 dolari SUA, apoi 50 0000 dolari SUA investiţi în ţigările aduse prin Ucraina din Emirate, banii respectivi au fost transmişi inculpatului, acasă la partea vătămată în prezenţa soţiei ultimului şi a lucrătorilor acestuia, şi cei 15 000 dolari SUA din venitul pe care l-au avut în procesul de colaborare, (f.d.157-161, vol.II).

Relevante speței sunt și declarațiile martorului ***** care în instanța de fond, fiind audiat a declarat, că a făcut cunoştinţă cu partea vătămată ***** în legătură cu afacerea de țigări și anume, Badan Ruslan a organizat firma „OOO Barusi”, în cadrul căreia ***** aducea țigări, 9 personal le devama, iar Badan Ruslan le vindea. Personal s-a ocupat cu organizarea firmei, obținerea licenței pe teritoriul

Transnistriei, cu vamuirea țigărilor pe teritoriul Transnistriei, a procurat programul de contabilitate, a pus la punct chestiunea cu depozitul și în prima perioada februarie-mai 2012 efectua dările de seamă. A văzut actele firmei potrivit cărora, fondatori erau Badar Ruslan 75 % și ***** cu 25 %. Personal a participat în această afacere şi i-a transmis lui Badan Ruslan suma de 50 850 dolari SUA. În 2013 a cerut restituirea banilor, la ce Badan Ruslan amâna achitarea banilor de la o săptămâna la alta şi în toamna anului 2013, Badan Ruslan i-a comunicat că nu-i va restitui banii și s-a adresat în instanţa de judecată. La momentul încheierii contractului de împrumut cu Badan Ruslan, se discuta și despre faptul că şi ***** să înregistreze un contract de împrumut cu Badan Ruslan, însă era posibil ca ***** să figureze undeva în Trasnistria, deoarece banii urmau a fi declarați, respectiv de achitat şi taxa, din care motiv în contractele de împrumut în locul lui ***** a fost indicat Badan Ruslan, împrumutul constituia suma de 80 000 dolari SUA. Astfel, *contribuția lui ***** a fost de 80000 dolari. Menționează că persoanal a văzut cei 15000 dolari pe care Badan Ruslan i-a primit de la *****, deoarece Badan Ruslan a venit cu banii respectivi și a comunicat că aceștia au fost transmiși lui de către *****,* (f.d.164-167, vol.II).

Din declarațiile martorului ***** se reține, că activează în calitate de vânzătoare la magazinul ce aparţine lui *****, astfel cunoaşte că ultimul lucra împreună cu Badan Ruslan, aceştia împreună aduceau cutii cu ţigări pe care le descărcau în garajul lui *****. *Cunoaştea de la ***** că soţul său ***** a deschis un magazin de ţigări în or. *****. În luna februarie-martie 2012, a fost prezentă împreună cu colega *****,* atunci când ***** *i-a transmis lui Badan Ruslan suma de 35 000 dolari SUA, în prezenţa sa s-au numărat banii. Act ce ar fi confirmat transmiterea banilor nu a fost semnat. Suma respectivă i-a fost transmisă lui Badan Ruslan de *****. Ea a fost chemată pentru a fi prezentă la transmiterea banilor,* (f.d. 183-184, vol.II).

La fel și martorul ***** a declarat că întrucât este soţia părţii vătămate *****, este la curent cu afacerile acestuia. În anul 2012-2013 ***** i-a propus soţului său să iniţieze afacerea cu ţigările, piaţa de vânzare fiind în Transnistria. *Lui Badan Ruslan i s-a transmis suma de 35 000 și 15000 dolari.* Nu au semnat recipisă, iar ultimul i-a transmis soțului documentele firmei. Uitându-se prin documente a observat că soţul său avea doar 25 % din afacere ceea ce a mirat-o, întrucât iniţiativa a fost a soţului său şi a lui Moşin Eduard, însă soţul nu a atras la aceasta mare atenţie, deoarece avea încredere în Badan Ruslan. *Personal nu s-a implicat în toate detaliile, doar cu partea financiară şi anume întrucât la o anumită perioada nu dispuneau de bani, au împrumutat suma de 35000 lei de la Cuşnir Iurie, pe care i-au investit în afacere. La un moment dat, Badan Ruslan a dispărut, astfel împreună cu soţul au plecat la depozitul de ţigări din Transnistria, unde însă nu au găsit nici bani, nici marfă, după care soţul său a aflat că firma*

este scrisă doar pe numele lui Badan Ruslan. Suma de 15 000 dolari i-a trasmis-o lui Badan Ruslan la ei acasă la bucătărie, în prezenţa lucrătorilor din magazinul său şi anume, *****, ***** şi *****, însă nu au semnat nici un act care ar fi confirmat transmiterea acestor bani, întrucât soţul său avea încredere în Badan Ruslan. *Suma de 35 000 dolari a fost transmisă de către ea și soț lui Badan Ruslan la podul dintre or. Rezina și *****,* (f.d.176-177, vol.II).

Din declarațiile martorului Tuluc *****ia reiese, că *a fost martor cînd soția lui *****, *****, fiind în bucătăria lor, au trasmis lui Badan Ruslan 35 000 dolari, pentru afacerea lor cu țigări*, (f.d. 181-182, vol.II).

În acest aspect se reține, că potrivit comentariului făcut la art.190 Cod penal RM, obiectul juridic *special* este constituit din relaţiile sociale cu caracter patrimonial, naşterea şi dezvoltarea cărora trebuie să se bazeze pe buna-credinţă şi încrederea între subiecţii afacerilor, fie persoane fizice, fie juridice; buna-credinţă şi încrederea subiecţilor raporturilor juridice patrimoniale se prezumă, iar în anumite cazuri este şi protejată prin legea penală.

Obiectul material al infracţiunii de escrocherie poate consta în bunuri mobile, înscrisuri cu valoare economică; în cazul în care fapta de escrocherie comisă vizează un drept asupra bunului (inclusiv asupra unui imobil) infracţiunea e lipsită de obiect material.

Latura obiectivă a escrocheriei se exprimă prin dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înşelăciune sau abuz de încredere.

Astfel, elementul material se realizează prin acţiunea de dobândire ilicită a bunurilor, fiind întregit cu altele două, conţinute în textul normei de incriminare - înşelăciune sau abuz de încredere.

Prin *dobândire ilicită a bunurilor* legiuitorul prezumă un act opus celui licit, efectuat cu rea-credinţă, prin care făptuitorul obţine (pentru sine sau pentru altul) transmiterea voită în proprietate, posesiune, detenţie a bunului mobil sau imobil, a altor valori străine sau dreptului asupra acestora.

Latura subiectivă a infracțiunii de escrocherie în speță a fost materializată. Or, inculpatul Badan Ruslan s-a împrietenit cu părțile vătămate ***** și ***** și a intrat în încrederea lor și astfel, Badan Ruslan și-a asumat angajamentul de a deschide o afacere împreună cu *****, iar în privința lui *****, sub pretextul necesității diferitor cheltuieli pentru afacere, a solicitat de la ultimii mai multe sume bănești, iar primindu-le, nu le restituia, invocînd diferite pretexte.

Mai este de precizat, în acest context, că la încadrare, nu au relevanţă mijloacele utilizate pentru săvârşirea escrocheriei: documente sau instrumente de măsurat false; uniforma specială sau alte semne de apartenenţă de firmă sau serviciu; important este să se stabilească că aceste mijloace au fost folosite pentru dobândire.

Pentru existenţa infracţiunii de escrocherie este necesar ca victima să fi fost să fi ajuns la o reprezentare greşită a unei situaţii sau împrejurări.

Infracţiunea de escrocherie este materială şi se consideră consumată din momentul trecerii ilegale a bunurilor proprietarului, posesorului, deţinătorului la cel vinovat, iar făptuitorul obţine posibilitatea reală de a se folosi sau a dispune de bunurile străine după bunul său plac.

Latura subiectivă a infracţiunii de escrocherie se manifestă prin vinovăţie în forma intenţiei directe, dat fiind că făptuitorul acţionează în mod fraudulos în scopul dobândirii, pentru sine sau pentru altul, a unei valori materiale străine.

Sub incidența legii penale trebuie să intre doar acele încălcări care demonstrează rea-voința, frauda, malversațiune din partea făptuitorului. Nu încape îndoială că, atunci când făptuitorul folosește documente false, încheie tranzacții în numele unei persoane juridice inexistente, își arogă funcții și calități pe care în realitatea nu le are își demonstrează reaua-voință în raport cu victima. Totodată, relevant este și faptul că, imixtiunea penalului în sfera privată, sferă bazată pe principiul egalității părților, trebuie privită ca o ultimă măsură. Dacă ambele părți – debitorul și creditorul obțin profituri de pe urma parteneriatului lor, rămânând proprietari asupra bunurilor sale (sau una dintre părți suferă prejudicii sub forma venitului ratat, fără a pierde însă dreptul de proprietate), atunci raporturile dintre cele două părți trebuie să rămână în continuare pe tărâmul dreptului civil.

Astfel, delimitarea escrocheriei de încălcarea normelor de drept civil trebuie făcută luându-se în considerație două aspecte de maximă importanță: atitudinea făptuitorului față de faptul transmiterii lui a bunurilor; prezența disponibilității efective a făptuitorului de a-și executa angajamentele.

Aceste două aspecte sunt puse la baza circumstanțelor care trebuie cercetate în vederea constatării lipsei sau prezenței scopului de cupiditate.

Analizând natura raporturilor juridice între inculpat şi partea vătămată *****, este evident că acestea poartă un caracter penal, și nu civil, după cum pretinde Badan Ruslan, deoarece inculpatul nu a restituit banii în conformitate cu promisiunile sale și în termenul stabilit, după cum s-a înțeles cu partea vătămată *****, invocând mai multe pretexte, precum că îi va da banii cînd afacerea va merge mai bine și va avea mai mulți bani, dispărând periodic.

Limita între un acord civil şi o componenţă de infracţiune este latura subiectivă, care în cadrul relaţiilor civile este caracterizată prin buna-credinţă a părţilor, iar în cazul escrocheriei este caracterizată prin abuz de încredere şi înşelăciune. Lipsa intenţiei infracţionale la momentul intrării în raporturi juridice civile nu presupune excluderea posibilităţii trecerii pe parcurs a raporturilor civile în sfera penalului.

La fel, pot fi supuse cercetării și alte circumstanțe, nu mai puțin importante: 1) maniera de comportament pe care făptuitorul a manifestat-o după ce i-au fost

transmise bunurile (de exemplu, cheltuie imediat banii prevăzuți pentru procurarea unor bunuri destinate victimei); 2) făptuitorul acceptă să-i fie transmise bunurile pe care cu bună-știință nu le va putea valorifica; 3) făptuitorul săvârșește acțiuni care demonstrează nedorința lui de a-și executa angajamentele; 4) făptuitorul își asumă obligații pe care ulterior afirmă că nu este în stare să le îndeplinească.

În acest aspect, Colegiul penal indică că circumstanţele cauzei dovedesc caracterul infracţional al acţiunilor lui Badan Ruslan, iar faptul că inculpatul nu şi-a recunoscut vina atît instanţa de fond, cît și în instanța de apel, Colegiul penal o apreciază ca o metodă de a denatura stabilirea adevărului şi de a se eschiva de răspunderea penală, deoarece probele prezentate în sprijinul învinuirii, dovedesc incontestabil vinovăţia inculpatului în comiterea infracţiunii incriminate.

Temei de a pune la îndoială declarațiile părților vătămate și ale martorilor și de a considera că inculpatul este incriminat pe nedrept nu s-au stabilit, mai ales, că părțile vătămate și martorii au dat declarații, fiind preîntîmpinați despre răspunderea penală pe care o poartă pentru darea de mărturii false, în comparație cu inculpatul, astfel, la părerea Colegiului penal, probele cercetate în ansamblu constată cu certitudine existența infracțiunii și vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii reținute în sarcina lui.

Colegiul penal apreciază că este neîntemeiată şi nemotivată solicitarea avocatului de casare a sentinţei, cu pronunţarea unei hotărâri noi, prin care inculpatul să fie achitat, dat fiind faptul că acţiunile inculpatului au fost corect încadrate şi temeiuri de achitare instanţa de apel nu a constatat, în situaţia cînd probele cercetate şi apreciate în coroborare dovedesc deplin vina lui Badan Ruslan în crima stabilită.

Totodată, Colegiul penal atestă că instanţa de fond, la stabilirea pedepsei a ţinut cont şi s-a condus de principiile generale de aplicare a pedepsei consfinţite în art. 61 al. (2) Cod penal, precum şi de criteriile generale de individualizare ale pedepsei, potrivit prevederilor art. 75 Cod penal, stabilindu-i inculpatului o pedeapsă echitabilă faptei infractorice săvârşite care corespunde împrejurărilor cauzei, normelor legale şi care va atinge scopul de corectare şi reeducare.

Instanţa de apel ţine să menţioneze că individualizarea pedepsei constă în obligaţiunea instanţei de a stabili măsura pedepsei concrete infractorului, necesară şi suficientă pentru realizarea scopurilor legii şi pedepsei penale.

Potrivit art. 75 al. (1) Cod penal şi art. 394 al. (2) pct. 1) CPP, persoanei recunoscute vinovate de săvârşirea unei infracţiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a Codului penal şi în strictă conformitate cu dispoziţiile Părţii generale a Codului penal, luând în consideraţie circumstanţele cauzei.

Instanţa de judecată a stabilit inculpatului Badan Ruslan pedeapsa nominalizată, sub formă de 9 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar

de tip închis, cu privarea sa de dreptul de a exercita activități ce țin de administrarea și răspunderea materială a bunurilor altor persoane pe un termen de 5 (cinci) ani, ținând cont de gravitatea infracţiunii săvârşite, de motivul acesteia, de persoana inculpatului, de circumstanţele cauzei, de influienţa pedepsei aplicate asupra corectării şi reeducării vinovatului, precum şi de condiţiile de viaţă ale familiei acestuia, constatând că infracțiunea comisă se califică ca fiind una deosebit de gravă, că pe cauză nu au fost stabilite circumstanțe ce atenuează sau agravează răspunderea penală a inculpatului conform art.76, 77 Cod penal, precum și ținând cont de gravitatea și urmările prejudiciabile ale infracțiunii comise.

La acest capitol, Colegiul remarcă că pedeapsa este echitabilă cînd ea impune infractorului lipsuri şi restricţii ale drepturilor lui, proporţionale cu gravitatea infracţiunii săvârşite şi este suficientă pentru restabilirea echităţii sociale, adică a drepturilor şi intereselor victimei, statului şi întregii societăţi, perturbate prin infracţiune.

De asemenea, pedeapsa este echitabilă atunci cînd este capabilă de a contribui la realizarea altor scopuri ale pedepsei penale, cum ar fi corectarea condamnatului şi prevenirea săvârşirii de noi infracţiuni atît de către condamnat, precum şi de alte persoane. Or, practica judiciară demonstrează că o pedeapsă prea blândă generează dispreţ faţă de ea şi nu este suficientă nici pentru corectarea infractorului şi nici pentru prevenirea săvîrşirii de noi infracţiuni.

În circumstanţele stabilite în cauza penală, Colegiul consideră că pedeapsa aplicată de către instanța de fond va fi efectivă pentru reeducarea și corijarea inculpatului, va restabili drepturile lezate în urma comiterii infracţiunii, pedeapsă pe care instanţa de apel o consideră echitabilă faptei infracţionale săvârşite şi fiind în corespundere cu împrejurările cauzei, normele legale şi care va atinge scopul de corectare şi reeducare a inculpatului.

Subsecvent Colegiul penal consideră legală și întemeiată și soluția instanței privind admiterea în principiu a acțiunilor civile formulate de către părțile civile ***** și *****, urmînd ca asupra cuantumului despăgubirilor cuvenite să hotărască instanţa civilă în temeiul art. 387 alin. (3) CPP RM, constatând că pe cauză suma despăgubirilor cuvenite părţilor civile nu poate fi stabilită exact, motivare pe care instanța de apel o preia și nu consideră necesar a o reitera.

În baza celor expuse, Colegiul penal ajunge la concluzia că apelul declarat ca nefondat urmează a fi respins, iar sentinţa instanţei de fond fiind întemeiată, bazată pe o apreciere amplă a probelor administrate, urmează a fi menţinută fără modificări.

Conducându-se de art. 415 al. (1) pct. 1) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal,-

D E C I D E:

Apelul avocatului Anatolie Pitel în interesele inculpatului Badan Ruslan declarat împotriva sentinței Judecătoriei Orhei, sediul Rezina din 29 decembrie 2025, pe cauza penală în privința inculpatului Badan Ruslan în baza art. 190 alin. (5) Cod penal RM, se respinge ca nefondat, sentință care se menține fără modificări.

Calcularea temenului cu închisoarea pentru Badan Ruslan începe din 29 septembrie 2026, cu includerea în termenul pedepsei a termenului reţinerii lui Badan Ruslan de la 19.11.2013 pînă la 21.11.2013 şi de la 05.02.2015 pînă la 17.02.2015.

Decizia este susceptibilă spre executare din momentul adoptării, dar poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiţie în termen de 2 (două) luni de la data comunicării deciziei integrale.

Decizia integrală pronunţată în şedinţă publică la **29 septembrie 2026.**

Preşedinte de şedinţă, judecător Ion Talpa

Judecătorii Ecaterina Arseni

Cristina Prisacari